

# Är det någonsin okej att ta droger?

---

**Nyckelbegrepp:** Droger



# Är det någonsin okej att ta droger?



## Ålder:

Högstadiet

## Nyckelbegrepp:

Droger

## Nyckelord:

droger, mediciner, botemedel, beroende, bota, missbruk vanor, överdos, skadlig, fritidsaktivitet, recept, diagnos, laglig, olaglig

## Användbara förkunskaper:

Det behövs inga förkunskaper för att eleverna ska kunna delta och bidra i detta tema.

## Lärandemål:

Att förstå konsekvenser och effekter vid användning av droger.

## Framgångskriterier:

Vi kan:

- Diskutera och dela ideér och synpunkter kring droger och droganvändning.
- Granska och utvärdera uttalanden om droganvändning.
- Identifiera fakta och myter om droganvändning.
- Bestämma om det någonsin är okej att ta droger.

**Strategier:** Åsiktlinje, Venndiagram

## 1. Identifiera viktiga begrepp:

---

Några av de viktigaste områden att undersöka inom och kring begreppet "droger" är följande:

- Lagliga och olagliga droger
- Droganvändning och missbruk
- Receptbelagda mediciner
- Drogberoende
- Legalisering
- Brott
- Risker
- Lag

## 2. Utmana elevers förståelse av begreppet:

---

Här är några exempel på kognitiv konflikt som vi förväntar oss att dina elever kommer att uppleva:

Åsikt	Motstridig åsikt
En del droger, såsom läkemedel, är säkra eftersom de har testats och ordinerats av kvalificerade läkare.	Alla läkemedel är inte säkra. Några av dem har hemsk bieffekter och orsakar långvarig skada på kroppen.
Droger kan skada vår hälsa och orsaka allvarliga problem för vår framtid. Till exempel hävdar forskare att regelbunden cannabisanvändning ökar risken för att utveckla schizofreni.	Droger kan förbättra vår hälsa och livskvalitet. Till exempel kan cannabisolja användas för att hjälpa personer med multipel skleros och dem som genomgår cancerbehandling.
Drogberoende förstör liv.	Droger förstärker och förlänger liv. Till exempel är de som lider av Parkinsons sjukdom beroende av läkemedel för att hålla symtomen i schack.
Droganvändning är ett val man gör och vi har alla rätt att bestämma vad som är bäst för oss.	Användning av droger är ofta inte ett eget val. Läkemedel ordinerar eller vi känner social press att ta dem. Detta påverkar de val vi gör och vi kan inte längre avgöra vad som är bäst för oss.
Vi borde undvika alla typer av droger eftersom de har potential att skada vår hälsa.	Vi bör anamma det faktum att vissa droger, såsom kaffe och alkohol, är en del av vår kultur och vår vardag.

## Skapa utmaning genom att ställa några av följande frågor:

- Vad är droger?
- Vilka olika typer av droger finns det?
- Hur ser en drog ut?
- Hur vet vi vad en drog är?
- Vad definierar en drog?
- I vilken utsträckning definieras något som en drog utifrån hur den påverkar dig fysiskt?
- I vilken utsträckning definieras något som en drog utifrån hur den påverkar dig psykiskt?
- Vem bestämmer vad en drog är?
- Vem bestämmer om ett läkemedel är lagligt eller olagligt?
- Vad är skillnaden mellan receptbelagda droger, lagliga droger och illegala droger?
- Varför har vi droger?
- Varför tar folk droger?
- Skulle du vara missbrukare om du var tvungen att nyttja droger varje dag?
- Ska vi få välja de droger vi nyttjar?
- Ska vi alltid lita på lagliga droger?
- I vilken utsträckning innebär illegala droger en risk?
- Tänk om det inte fanns några droger?
- Är det möjligt att gå igenom livet och helt undvika droger?
- När är droger viktiga?
- När hjälper droger oss?
- När är droger farliga?
- När ska vi nyttja droger?
- När ska vi inte nyttja droger?
- Vilket är förhållandet mellan droger och missbruk?
- Vad är beroende?
- Kan vi nyttja droger utan att bli beroende?
- Vilka är argumenten för att göra alla droger lagliga?
- Varför är det okej för läkare att skriva ut läkemedel som annars skulle vara olagliga?
- När är droganvändning överdriven?
- Vad vet du om lagar gällande droger?
- Vad tycker du om droger?
- Om någons mål i livet är att vara lycklig, och droger gör den personen lycklig, är det då okej att nyttja droger?
- Vilka effekter har droger?
- Vilken nytta innebär det för samhället att bestraffa drogmissbruk?
- Vilken nytta innebär det för samhället att göra droger tillgängliga för användning?
- Hur kommer det sig att vissa människor missbrukar droger?
- Skulle legalisering av fler droger få fler människor att använda dem?
- Om något är lagligt, i vilken utsträckning betyder det att det är säkert?
- Massor av lagliga ämnen är farliga och skadliga. Bör regeringen tillåtas att förbjuda ohälsosamma livsmedel som kakor och bullar?

### 3. Konstruera förståelse tillsammans:

---

#### Aktivitet 1: Åsiktslinje

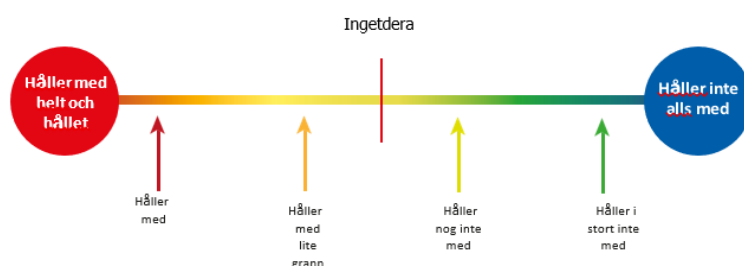
Åsiktslinjer är mycket användbara för att börja utforska uttalanden med hjälp av att identifiera grader av överensstämmelse utifrån elevernas ståndpunkter.

Skapa en linje lång nog för att alla elever kan ställa sig längs med varandra. Det går fint att använda ett rep eller dylikt.

Markera ena änden med "Håller med helt och hållet" och andra änden med "Håller inte med alls".

Ställ påståenden till eleverna från aktivitetskorten från aktivitet 1, och be eleverna ställa sig på den plats på linjen som representerar deras ståndpunkt. Välj ett begränsat antal påståenden som du känner kommer locka fram dialog mellan eleverna.

När dina elever står på linjen, be dem prata med kompisarna bredvid dem för att jämföra deras ståndpunkter. Uppmuntra alla elever att motivera sina ståndpunkter och att konstruktivt utmana varandras ståndpunkter.



Eleverna kanske har förutfattade meningar och idéer relaterade till droger via media, samhället eller kompispåverkan. Aktivitet 1 syftar till att eleverna ges möjlighet att öppet dela sina synpunkter om droger och bli mer medvetna om förutfattade meningar och börja röra sig mot en mer faktabaserad kunskap.

#### Aktivitet 2: Sortera och klassificera med hjälp av Venndiagram

Sortera och klassificera är vardagliga och omedvetna förmågor som vi använder för att organisera information, fakta och idéer. Dessa är basala kognitiva förmågor som vi människor gör för att få syn på likheter och skillnader hos vanligt förekommande funktioner, utveckling av begrepp och göra kopplingar dem emellan. Sortera och klassificera hjälper eleverna att skapa mening av världen omkring dem.

Be eleverna att sortera aktivitetskorten från aktivitet 2 i parkategorierna enligt nedan. De kanske vill göra noteringar på baksidan av varje kort om vilken kategori kortet tillhör. Aktiviteten med Venndiagram kan genomföras på papper men eleverna blir ofta mer engagerade när processen är mer kinestetisk. Ringar eller rep går bra att använda.



'En drog' mot 'inte en drog'

'Beroendeframkallande' mot 'Ej beroendeframkallande'

'Skadlig' mot 'Inte skadlig'

'Laglig' mot 'Olaglig'

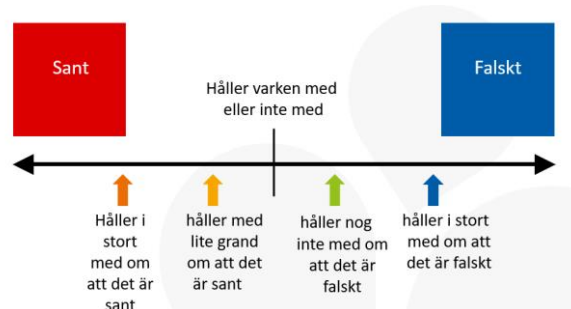
'Rekreativ' mot 'Ej rekreativ'

'Används inom medicin' mot 'Används inte inom medicin'

### Aktivitet 3: Åsiktslinje (Sant eller falskt)

Gör en linje precis som vid förra aktiviteten, så lång att alla elever får plats att ställa sig bredvid varandra.

Markera enda änden med "Sant" och andra änden med "Falskt". Gå igenom de övriga graderingarna mellan dessa två ändar så dina elever förstår spridningen på alternativ.



- Läs påståenden från aktivitetskorten från aktivitet 3. Låt eleverna ställa sig på det ställe på linjen som bäst representerar deras åsikt. Låt eleverna diskutera och förklara varför de ställt sig just på den platsen.
- Ge eleverna sant/falskt svaren på de ställda påståendena. Du väljer själv om du vill använda alla påståenden eller välja ut några av dem.

### Anpassning

Använd färre aktivitetskort för Åsiktslinjen.

### Förenkla

Om dina elever inte kan sortera och klassificera något/några av korten så kanske de behöver undersöka vidare kring något specifikt begrepp.

### Utvidga

Be dina elever att skapa fler kort för Sant/Falskt aktiviteten, Åsiktslinjen.

## 4. Reflektera kring lärprocessen:

---

I slutet av aktiviteten är det värdefullt att uppmuntra eleverna att reflektera över sitt lärande och den process som de deltagit i under arbetet. Det kan innehålla reflektion över vilket tänkande som använts genom att sammanfatta och dra slutsatser kring den nya förståelsen och kunskapen. Att hänvisa till lärandemål och framgångskriterier är en bra startpunkt för reflektionen men det är också till hjälp att använda och överväga några av frågorna nedan:

- Vad är en drog?
- Har du en djupare och bättre förståelse av droger?
- Vilken del av lektionen hjälpte dig att Besluta och/eller ändra din Kunskap och förståelse av droger?
- Vilka frågor har du fortfarande?
- Vad skulle du vilja att undersöka vidare?
- Är det någonsin okej att ta droger?

### Utvidga

Utmana dina elever att göra en lista med orsaker till att människor bestämmer sig för att ta droger och ranka dem utifrån vilken drog de tror är mest förekommande. Detta kan göras utifrån alla droger och sen utifrån medicinskt perspektiv och olagliga droger.

Det skulle kunna vara användbart för eleverna att också undersöka droganvändning ur ett historiskt perspektiv. Detta skulle kunna resultera i en lyckolinje, där eleverna graderar hur droganvändningen har sjunkit eller ökat över tid.

### Aktivitet 1: Åsiktslinje

Alla använder droger	Bara knarklangare borde få sitta i fängelset, inte användarna.	Alla läkemedel som produceras i medicinskt syfte är bra.
Det är löjligt att regeringar lägger så mycket energi på att bekämpa droganvändare och langare när det nästan gör ingenting åt alkoholen.	Om användning av droger skulle bli laglig, skulle det bli en ökning av droganvändningen.	Droganvändning är ett problem i vårt samhälle.
Det säljs droger på alla pubar och barer.	Ungdomar pressas att använda droger av sina kompisar.	Om alla droger blev lagliga så skulle alla brott och allt våld som sker i samband med att man köper säljer droger minska.
En del människor blir beroende, andra inte.	En del människor är mer benägna att bli beroende av droger om de har en beroendepersonlighet.	Den enda påverkan en legalisering av droger skulle få, är att regeringar ser en chans att höja skatterna på drogerna.

## Aktivitet 2: Sortera och klassificera genom Venndiagram

alkohol	cannabis	nikotin	kodein
morphine	heroin	MDMA	koffein
kokain	LSD	aspirin	ibuprofen
opium	socker	träning	vatten
lustgas	syre	gaming	



### Aktivitet 3: Åsiktslinje (Sant eller falskt)

<p>Aktivitet Droger <b>1</b>-15</p> <p>Mer än en fjärdedel av unga människor som provar att röka kommer dö i en rökrelaterad sjukdom.</p> <p>©2017 www.challenginglearning.com</p>	<p>Aktivitet Droger <b>2</b>-15</p> <p>Droger påverkar människor av samma längd och vikt på samma sätt.</p> <p>©2017 www.challenginglearning.com</p>	<p>Aktivitet Droger <b>3</b>-15</p> <p>Cannabis avger mer tjära än en genomsnittlig cigarrett när den röks. Så cancer är en risk</p> <p>©2017 www.challenginglearning.com</p>
<p>Aktivitet Droger <b>4</b>-15</p> <p>Det är säkert att köra bil efter att man rökt marijuana.</p> <p>©2017 www.challenginglearning.com</p>	<p>Aktivitet Droger <b>5</b>-15</p> <p>Receptbelagda smärtstillande medel är den fjärde vanligaste drogen som används av ungdomar för att bli höga.</p> <p>©2017 www.challenginglearning.com</p>	<p>Aktivitet Droger <b>6</b>-15</p> <p>Om en drog används I medicinskt syfte är det fullständigt säkert.</p> <p>©2017 www.challenginglearning.com</p>

<p>Aktivitet Droger 7-15</p> <p>Fler människor dör genom användning av amfetaminer såsom ecstasy än alkohol.</p> <p>©2017 www.challenginglearning.com</p>	<p>Aktivitet Droger 8-15</p> <p>De flesta våldsbrott sker under påverkan av alkohol.</p> <p>©2017 www.challenginglearning.com</p>	<p>Aktivitet Droger 9-15</p> <p>Att tillåta droganvändning i ditt hem är ett brott.</p> <p>©2017 www.challenginglearning.com</p>
<p>Aktivitet Droger 10-15</p> <p>Långvarigt alkoholmissbruk sänker både virilitet och fertilitet hos män och kvinnor.</p> <p>©2017 www.challenginglearning.com</p>	<p>Aktivitet Droger 11-15</p> <p>”Magiska” svampar eller svampar som innehåller psilocin är nu läkemedel av klass A, oavsett om de är bearbetade eller ej. Om du väljer att använda dem bryter du mot lagen.</p> <p>©2017 www.challenginglearning.com</p>	<p>Aktivitet Droger 12-15</p> <p>“Legal highs” är helt ofarliga.</p> <p>©2017 www.challenginglearning.com</p>
<p>Aktivitet Droger 13-15</p> <p>Om jag är dömd för narkotikabrott kan jag nekas inresa i vissa länder.</p> <p>©2017 www.challenginglearning.com</p>	<p>Aktivitet Droger 14-15</p> <p>De flesta drogmissbrukare kommer för första gången i kontakt med droger genom kompisar.</p> <p>©2017 www.challenginglearning.com</p>	<p>Aktivitet Droger 15-15</p> <p>Utredningarna i Storbritannien och USA ledde till stora förbättringar av sjösäkerheten. En av de viktigaste var inrättandet av den internationella konventionen om säkerheten för liv till sjöss (SOLAS) 1914, som styr sjösäkerheten än idag.</p> <p>©2017 www.challenginglearning.com</p>

### Svar på "sant" och "falsk" påståenden. Aktivitet 3.

1. *Sant*
2. *Falskt* – Längd och vikt är bara två av de faktorer som bestämmer hur en person påverkas av en specifik drog. Andra faktorer inkluderar, hur mycket du tar och hur starka drogerna är, om du använd drogen förut och hur länge, den omgivning du lever i, hur du mår för tillfället och vilka andra droger du har tagit.
3. *Sant*
4. *Falskt* – En ny studie visar att rökning av marijuana före körning nästan fördubblar risken för en trafikolycka.
5. *Sant*
6. *Falskt* – Även ordinerade och över disk sålda läkemedel såsom huvudvärkstabletter eller andra smärtstillande medicine kan vara giftiga om man tar för många eller används i kombination med andra läkemedel.
7. *Falskt* – Mellan 15,000 & 22,000 människor dör från alkoholmissbruk.
8. *Sant* – BMA uppskattar att alkohol är en faktor i 60-70 % av morderna, 75% av knivhugningar, 70% av misshandel och 50 % av slagsmål och övergrepp i hemmen.
9. *Sant*
10. *Sant*
11. *Sant*
12. *Falskt* – Inte alla unga människor använder droger; I National Crime Survey i England och Wales 2011/12, rapporterades att 37,7% av alla 16-24-åringar (2.5 miljoner) hade aldrig provat ett olagligt läkemedel eller drog någonsin.
13. *Sant* – En fällande dom för narkotikarelaterat brott kan allvarligt påverka din framtid. Den kan hindra dig från att besöka vissa länder såsom USA, Australien och områden i Asien.
14. *Sant*
15. *Falskt*